

Ekstrakt z korzenia prawoślazu lekarskiego i miód: łagodzenie kaszlu poprzez ochronę błony śluzowej

Tobias Mück, PhD

W badaniu eksperymentalnym badano właściwości bioadhezyjne syropów na kaszel zawierających częściowe frakcje ekstraktów roślinnych z dodatkiem miodu bądź bez dodatku miodu. Autorzy tego badania stwierdzili, że dodanie miodu przedłużało czas utrzymywania się właściwości adhezyjnych na błonie śluzowej w modelu, tym samym zwiększając zakres uśmierzania podrażnienia pod względem fizycznym i chemicznym. Jako dodatkowe działanie uśmierające badane syropy zmniejszały również przepuszczalność błony śluzowej względem szkodliwych substancji i również w tym przypadku dodatek miodu miał wpływ na działanie ogólne.

Pacjenci z infekcją górnych dróg oddechowych i uciążliwym kaszlem często szukają porady w aptece. Preparaty ziołowe odgrywają ważną rolę w samoleczeniu. W badaniu *in vitro* wykazano właściwości bioadhezyjne i ochronne na błonę śluzową preparatów zawierających ekstrakt z korzenia prawoślazu lekarskiego.

Zakażeniu górnych dróg oddechowych często towarzyszy kaszel. Bakterie lub wirusy prowadzą do rozwoju procesu zapalnego w błonie śluzowej i wywołują nadwrażliwość odruchu kaszlu. Właściwości ochronne naturalnych składników mogą być wykorzystane do wyleczenia podrażnionej błony śluzowej: polisacharydy tworzą trwałą warstwę ochronną na błonie śluzowej i w ten sposób umożliwiają jej regenerację.

Dla funkcji ochronnej najważniejszym aspektem jest czas utrzymywania się bariery fizyczno-chemicznej na błonie śluzowej. Autorzy badania opublikowanego w niemieckim czasopiśmie fitoterapeutycznym „Zeitschrift für Phytotherapie” przeprowadzili eksperyment w celu ustalenia, jak długo syrop na kaszel na bazie suszonego ekstraktu z korzenia prawoślazu lekarskiego i miodu pokrywa błonę śluzową [1].

Badano syrop na kaszel zawierający suszony ekstrakt z korzenia prawoślazu lekarskiego i czysty miód pszczele (miód leczniczy) oraz ekstrakt z prawoślazu lekarskiego jako jedyną substancję czynną. Właściwości adhezyjne syropu i ekstraktu

porównywano z właściwościami adhezyjnymi sztucznej śliny przy użyciu ustalonego modelu błony śluzowej. Mierzono długość płynu pozostałego na pochyłej płaszczyźnie po dwóch minutach.

W badaniu preparat zawierający miód utrzymywał się znacznie dłużej na błonie śluzowej niż preparat nie zawierający miodu. Zarówno syrop, jak i czysty ekstrakt służył wolniej w porównaniu ze sztuczną śliną.

Autorzy badania badali również działanie bariery mechanicznej tworzonej przez mukopolisacharydy na przenikanie drażniących substancji trujących (w badaniu stosowano kofeinę) przez błonę śluzową pod policzkiem. Badano trzy syropy:

- syrop zawierający składniki korzeń prawoślazu lekarskiego i miód pszczele,
- syrop zawierający korzeń prawoślazu lekarskiego,
- syrop na bazie frakcji mukopolisacharydowej babki lancetowatej, frakcji flawonoidowej tymianku i miodu pszczelego.

Przy użyciu komory dyfuzyjnej Franza jako modelu badanego wykazano, że wszystkie trzy preparaty znacznie zmniejszały przenikanie kofeiny o 70 do 90%. Ten eksperyment wykazał również, że miód miał pozytywny wpływ na efekt ogólny.

Podsumowanie

Efekt bariery tworzonej przez mukopolisacharydy zmniejsza podrażnienie błony śluzowej i prowadzi do złagodzenia kaszlu związanego z przeziębieniem. Autorzy badania uznali za godne uwagi to, że postać preparatu, jak również połączenie z czystym miodem pszczelim odgrywa znaczącą rolę w efekcie ogólnym.

Piśmiennictwo

1. Appel K. et al. Zu den bioadhäsiven Eigenschaften der Eibischwurzel *Althaea officinalis* L. radix. ZPT – Zeitschrift für Phytotherapie. 2018;39:1–7.

Konflikt interesów: T. Mück jest pracownikiem firmy Sanofi.

Ujawnienie: Opracowanie i publikacja artykułu naukowego sfinansowane przez Sanofi Aventis Deutschland GmbH.

Informacje dotyczące manuskryptu

Otrzymano: 22.09.2020

Zaakceptowano: 26.12.2020

Opublikowano: 16.08.2021